

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sž/7/2016
Identifikačné číslo spisu: 1013200040
Dátum vydania rozhodnutia: 23.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013200040.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Bc. Ing. W. V. S., právne zastúpeného: JUDr. Alexandra Vicová, advokát, Ondavská 7, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Stromová 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2012-18322/49934:1-sekr zo dňa 06.11.2012, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/5/2013-55 zo dňa 19.05.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/5/2013-55 zo dňa 19. mája 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 2012-18322/49934:1-sekr zo dňa 06.11.2012. Rozhodnutím žalovaného bol zamietnutý rozklad žalobcu a potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 764-1/2012-PKV zo dňa 19.09.2012, ktorým sa nevyhovelo žiadosti žalobcu o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „zákon o slobode informácií“).

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že úlohou súdu v tomto konaní bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného, ktorý zamietol rozklad žalobcu a potvrdil napadnuté prvostupňové rozhodnutie žalovaného. Medzi účastníkmi konania pretrvával zásadný rozpor v posúdení, či žalobcom požadovaná informácia bolo, resp. nebolo možné považovať za žiadosť o sprístupnenie informácie na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Krajský súd ustálil, že žiadosť o poskytnutie informácie v danej veci je ukázkou požiadavky, na ktorú sa zákon o informáciách nevzťahuje. Podľa názoru súdu rozhodnutie žalovaného je súladné so zákonom o

informáciách, pretože žalovaný v danom prípade nebol oprávnený žalobcovi poskytnúť právnu radu, resp. stanovisko spojené s aplikáciou právnych predpisov, v opačnom prípade by konal nad rámec oprávnení stanovených mu zákonom a teda v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Súd s poukazom na vyššie prezentovaný názor konštatoval, že keďže žalovanému v postavení povinnej osoby právna povinnosť takejto žiadosti žalobcu vyhovieť nevyplývala, potom nevyhovením žiadosti žalobcu zo strany žalovaného ani nemohlo dôjsť k negatívnemu zásahu do práva žalobcu na informácie. Krajský súd preto dospel k záveru, že postup žalovaného bol v súlade so zákonom, žalobné námietky neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia a vzhľadom na to žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol. O trovách konania rozhodol súd tak, že neúspešnému žalobcovi nepriznal ich náhradu.

Rozsudok krajského súdu napadol žalobca v celom rozsahu včas podaným odvolaním podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., pretože zastáva názor, že napadnutý rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že nemôže ísť o právne poradenstvo v prípadoch, ktoré nesúvisia s uplatňovaním práv žiadateľa o informáciu. Žalobca opätovne tvrdil, že nežiadal o právne poradenstvo ani o právny rozbor, pretože nežiadal o právne služby v súvislosti s uplatňovaním jeho práv, ale žiadal výlučne o poskytnutie informácie, a to „konkrétnych zákonných alebo podzákonných ustanovení“. Poznamenal, že z hľadiska zákona o slobode informácií je dokonca právne irelevantné, na aký účel tieto informácie žalobca požadoval.

Z rozhodnutí žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa mal za zrejmé, že pojem „mať informácie k dispozícii“ vykladajú reštriktívne a ich výklad je natoľko formalistický, že úplne popiera zmysel ústavného práva na informácie. Skutočnosť, že žalobca žiadal o poskytnutie informácií, ktoré žalovaný neevidoval, si síce vyžaduje tvorivé spracovanie relevantných dát, ktorého výsledkom však nie je kvalitatívne nová informácia. Prácnosť, miera záťaže či zložitosť prípravy odpovede nie je rozhodujúcim kritériom pre posúdenie, či je informácia informáciou v zmysle zákona o slobode informácií. Výbavenie skoro každej žiadosti o informácie vyžaduje určitú tvorivú činnosť, keďže požadované informácie je potrebné vyhľadať, posúdiť, zanalyzovať a následne upraviť do určitej formy (vo forme listu či e-mailu zaslanom žiadateľovi), v súlade s výkladom žalovaného by bolo možné zamietnuť prakticky každú žiadosť o informácie.

V súvislosti s definíciou pojmu informácia odkázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7S 33/2009 zo dňa 30. septembra 2009 a rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 5 A 119/2001 zo dňa 10. októbra 2003.

V ďalšom dodal, že na základe zákona o slobode informácií sú štátne orgány povinné sprístupňovať nielen informácie o svojej rozhodovacej činnosti, ale všetky informácie, ktoré majú k dispozícii, t. j. majú plnú informačnú povinnosť. V týchto prípadoch je daný verejný záujem na plnej informačnej povinnosti, ktorý potláča do úzadia prípadný záujem týchto subjektov na ochrane ich práv a slobôd. Žalovaný ako štátny orgán nebol kreovaný na uplatňovanie súkromných záujmov, ale na realizáciu verejných záujmov. Zdôraznil, že informácia, ktorú požadoval, patrí do kompetencií žalovaného a je zrejmé, že je jedinou kompetentnou osobou, ktorá vie žalobcovi vyžiadanú informáciu poskytnúť.

Na základe vyššie uvedeného vyslovil názor, že informácia mala byť žalobcovi poskytnutá, pretože zákon o slobode informácií je dôležitou a neodmysliteľnou súčasťou realizácie princípu dobrej verejnej správy, úlohou ktorej je poskytovať fyzickým i právnickým osobám informácie, ktoré umožnia týmto osobám účinne a efektívne domáhať sa svojich práv a ochraňovať ich právom chránené záujmy. Medzi žalobcom a žalovaným nie je sporné, že poskytovanie právneho poradenstva nepatrí medzi okruh informácií, ktoré je povinná osoba povinná sprístupniť v zmysle zákona o slobode informácií. Avšak sprístupnenie základných informácií, ako je aj uvedenie konkrétneho zákonného ustanovenia bez akéhokoľvek jeho výkladu či iného dodatočného spracovania, je predpokladom účinného a efektívneho vykonávania dobrej verejnej správy, nakoľko len znalý občan si môže riadne uplatňovať svoje práva a chrániť právom chránené záujmy bez toho, aby bol vystavovaný možnému šikanovaniu zo strany orgánov verejnej moci. Len znalý občan môže v konečnom dôsledku účinne a efektívne aj vykonávať

kontrolu orgánov verejnej moci per partes, a teda povinná osoba je bez akýchkoľvek pochybností povinná sprístupniť žiadateľovi o sprístupnenie informácií všetky informácie (okrem zákonných obmedzení), ktoré žiadateľovi v duchu dobrej verejnej správy zjednodušia a uľahčia výkon kontroly orgánov verejnej moci, ako aj ochranu jeho práv a právom chránených záujmov.

Žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného a prvostupňové rozhodnutie žalovaného sa zrušuje a vec sa vracia žalovanému na ďalšie konanie s tým, že žalovaný je povinný sprístupniť žalobcovi informáciu, o ktorú požiadal žiadosťou zo dňa 05.09.2012 a zaplatiť mu náhradu trov konania vo výške 634,92 Eur.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na všetky doterajšie svoje vyjadrenia v konaní a stotožnil sa so skutkovými okolnosťami a právnymi závermi uvedenými v napadnutom rozsudku. Konštatoval, že je nepochybné, že žalovaný je gestorom právnych predpisov týkajúcich sa žalobcovej žiadosti o poskytnutie informácií, že podáva stanoviská k jednotlivým ustanoveniam gestorovaných právnych predpisov, ako aj odpovedá na rozličné otázky. Táto činnosť žalovaného sa však nespravuje režimom zákona o slobode informácií. Treba rozlišovať prípady, kedy povinná osoba disponuje už hotovými informáciami (režim zákona o slobode informácií), a prípady, kedy povinná osoba, resp. jej administratívny aparát disponuje len odbornými poznatkami, vedomosťami, ale nie vo forme už hotových informácií (mimo režimu zákona o slobode informácií). V posudzovanej veci žalobcu ide o druhý prípad. Do pôsobnosti žalovaného síce patrí oblasť vysokoškolského štúdia, ale na otázky položené žalobcom by bolo možné reagovať len vypracovaním jednotlivých odpovedí vo forme písomného stanoviska či výkladu. Vzhľadom na uvedené navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23.08.2017 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, t. j. najmä s hmotnoprávnymi a procesnými administratívnymi predpismi.

V intenciách ustanovenia § 244 ods. 1 O.s.p., súd preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu, podľa procesných a hmotnoprávnych noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom prepísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva ide.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu

či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Je nutné zdôrazniť, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo 84/2007, sp. zn. 6Sžo 98/2008, sp. zn. 1Sžo 33/2008, sp. zn. 2Sžo 5/2009 či sp. zn. 8Sžo 547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného, je otázka správneho zistenia rozhodujúcich skutočností a dostatočného rámca podkladov pre naplnenie zásady materiálnej pravdy v ďalšom procese aplikácie hmotného práva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, vo svojom odôvodnení sa následne obmedzí iba na doplnenie svojich doplňujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, ktorým sa nevyhovelo žiadosti žalobcu o poskytnutie informácií podľa zákona o slobode informácií.

V konaní nebolo sporné, že Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Odbor masmediálnej politiky, pracovisko pre komunikáciu s verejnosťou, ako správny orgán prvého stupňa, rozhodnutím č. 764-1/2012-PKV zo dňa 19.09.2012 rozhodlo o žiadosti žalobcu o poskytnutie informácií tak, že jeho žiadosti nevyhovelo z dôvodu, že sa nejedná o sprístupnenie existujúcej informácie, ktorú má správny orgán ako povinná osoba k dispozícii, keďže žiadateľ požadoval odborné stanovisko, resp. výklad zákona k danej veci.

V konaní o rozklade žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaný rozklad žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil dôvodiac, že prvostupňový správny orgán rozhodol v súlade so zákonom o slobode informácií, ak požadované informácie odmietol účastníkovi konania poskytnúť, pri rozhodovaní o veci sa riadil platnou právnou úpravou a vec správne právne posúdil s tým, že sice požadované informácie spadajú do vecnej kompetencie žalovaného, ale nie sú hotovými informáciami k dispozícii tak, ako to vyžaduje zákon o slobode informácií. Informácie požadované účastníkom konania by si vyžadovali vypracovane odborného stanoviska, prípadne výkladu zákona. Výsledkom prípravy odpovede povinnej osoby na sprístupnenie požadovaných informácií by tak bolo ďalšie kvalitatívne spracovávanie existujúcich vyhľadávaných, vyňatých a zhromaždených informácií vo forme právneho poradenstva.

Krajský súd po preskúmaní žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného dospel k záveru, že postup žalovaného bol v súlade so zákonom, žalobné námietky neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia a vzhľadom na to žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol. Tiež konštatoval, že žalovanému v postavení povinnej osoby nevyplývala právna povinnosť takejto žiadosti žalobcu vyhovieť, preto nevyhovením žiadosti žalobcu zo strany žalovaného ani nemohlo dôjsť k negatívnej zásahu do

práva žalobcu na informácie.

Po preskúmaní súdneho a pripojeného administratívneho spisu dospel odvolací súd k záveru, že kľúčovou a zároveň spornou otázkou predmetného prípadu bola kvalita informácie, ktorej poskytnutie žalobca žiadal od žalovaného ako povinnej osoby podľa zákona o slobode informácií, vychádzajúc pritom z odvolacích námietok žalobcu, ktorými namietal, že žalovaného nežiadal o právne poradenstvo, právny rozbor ani právne služby, že tvorivým spracovaním relevantných dát nevzniká kvalitatívne nová informácia a že žalovaný ako povinná osoba má plnú informačnú povinnosť (t. j. má povinnosť sprístupniť nielen informácie o svojej rozhodovacej činnosti, ale všetky informácie, ktoré má k dispozícii).

Z obsahu žiadosti žalobcu o informáciu zo dňa 05.09.2012 vyplýva, že žalobca ňou požiadal o poskytnutie nasledujúcich informácií:

- „1/V zmysle akých konkrétnych zákonných alebo podzákonných ustanovení sa absolvované magisterské vysokoškolské štúdium v krajinách EÚ/mimo EÚ považuje v SR za ukončené vysokoškolské štúdium druhého stupňa a ktorým dňom (deň zloženia záverečnej skúšky, deň vydania osvedčenia o uznaní rovnocennosti vzdelania, prípadne iný deň) z pohľadu všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich oblasť zamestnávania a sociálneho zabezpečenia?
- 2/ Podľa akých konkrétnych zákonných alebo podzákonných ustanovení je možné sa vzdať dosiahnutého úplného vysokoškolského vzdelania v krajinách EÚ/mimo EÚ, ktoré bolo uznané za rovnocenné vysokou školou v SR? Aký má takéto vzdanie sa dosiahnutého úplného vysokoškolského vzdelania právny vplyv na posudzovanie získania nového vysokoškolského vzdelania druhého stupňa z pohľadu všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich oblasť zamestnávania a sociálneho zabezpečenia?“

Odvolací súd dáva do pozornosti (tak ako to aj v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol súd prvého stupňa), že zákon o informáciách pojem „informácia“ nedefinuje. Podľa obsahu slova je informáciou správa, údaj alebo poučenie, ktoré fyzická osoba alebo právnická osoba odovzdáva inej fyzickej alebo právnickej osobe a dovedy jej nebola známa. Informácia je základom vzájomného vymieňania údajov, ktoré má za cieľ získanie nového poznania. Informáciou je aj štatistické spracovanie údajov.

Vychádzajúc z definície podľa českej právnej úpravy (zákon č. 106/1999 Sb. o svobodnom prístupe k informáciám) sa pod pojmom „informácia“ rozumie akýkoľvek obsah alebo jeho časť v akejkoľvek podobe, zaznamenaný na akomkoľvek nosiči, najmä obsah písomného záznamu na listine, záznamu uloženého v elektronickej podobe alebo záznamu zvukového, obrazového alebo zvukovo-obrazového, nie však samotný nosič informácií, (rozsudok NS SR, sp. zn. 5SŽi/10/2012 zo dňa 28.09.2012).

V predmetnom prípade nebola predmetom žiadosti o poskytnutie informácie požiadavka na poskytnutie informácie, teda poznatku v konkrétnej veci, ani údajov, ktoré bol žalobca oprávnený požadovať, a nebola to ani požiadavka na poskytnutie poučenia alebo obdobnej skutočnosti, ale žiadosť o poskytnutie informácie výslovne obsahovala požiadavku vyžadujúcu zber a spracovanie žalobcom požadovaných informácií v agende žalovaného, čo by si s veľkou pravdepodobnosťou vyžiadalo okamžité prechodné navýšenie pracovného zaťaženia existujúcich personálnych a technických kapacít príslušného organizačného útvaru žalovaného na vyhľadanie a spracovanie odpovede (poskytnutie informácie).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 2SŽo/190/2008 zo dňa 27.05.2009, rozsudok NS SR sp. zn. 8SŽi/2/2010 zo dňa 09.12.2010, rozsudok NS SR, sp. zn. 3SŽi/5/2013 zo dňa 12.03.2014, rozsudok NS SR sp. zn. 5SŽi/3/2011 zo dňa 15.12.2011) vyjadril, že zo zákona o informáciách nevyplýva jeho využívanie na získanie takých informácií, ktoré by následne žiadateľ (resp. iné subjekty) využil, napr. pri svojej podnikateľskej činnosti alebo inak na získanie majetkového alebo iného prospechu, ani možnosť (tretích osôb) získania napríklad rôznych dokumentov o právnych úkonoch, ktoré sú súhrnom množstva údajov či dohôd a postupov rozličného charakteru, požívajúcich rôznu právnu ochranu. Rovnako z neho nevyplýva povinnosť povinného subjektu získavať, vyžadovať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať alebo dokonca

spracovávať materiály, požadované žiadateľom o informáciu, ak sa v ich originálnej podobe v jeho dokumentácii nenachádzajú. Rovnako zo zákona o informáciách nevyplýva, že by povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci, alebo realizovať šetrenia, či kontrolnú alebo vyhodnocovaciu činnosť na požiadanie oprávnených osôb. Oprávnené osoby môžu požadovať len informácie o takých im neznámych skutočnostiach, ktoré má povinná osoba k dispozícii, a ktoré je povinná na žiadosť poskytnúť. Rozširujúci výklad, podľa ktorého by povinná osoba musela spracovávať údaje do inej formy, ako je tá, v ktorej sa nachádzajú, alebo poskytovať oprávnenej osobe kompletne podklady, ktoré má k dispozícii, by žiadosť o poskytnutie informácie v skutočnosti zmenil na pokyn nadriadeného, čo nebolo a nie je účelom zákona o informáciách. Žiadosť o poskytnutie informácie má za cieľ sprístupniť verejnosti jej neznáme údaje vo veciach verejných bez toho, aby sa žiadosť stala pokynom na výkon určitých činností alebo postupu povinnej osoby. Marila by sa tým výkonná aj riadiaca funkcia nadriadených, kontrolných alebo dozor vykonávajúcich orgánov a do výkonu verejnej správy by zasahovali subjekty, ktoré za jej činnosť nezodpovedajú a ani ju nevykonávajú.

Zákon o slobode informácií v podrobnostiach upravuje podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám (§ 1), pričom Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre viackrát zaujal stanovisko, že obsahom základného práva na prijímanie informácií nie je právo dostávať informácie podľa predstáv a očakávaní sťažovateľa (k tomu pozri napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. II. ÚS 10/99, II. ÚS 184/03, či II. ÚS 514/2010). Zákon o slobode informácií pritom nevyžaduje zdôvodnenie žiadosti o sprístupnenie informácie, t. j. žiadateľ nemusí v žiadosti uviesť, na aký účel požadovanú informáciu žiada.

V zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o slobode informácií má každý právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii s tým že odvolací súd považuje pri výklade uvedeného ustanovenia za kľúčový práve pojem „informácia k dispozícii“. S poukazom na ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií je možné určiť, že osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len „povinné osoby“) sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti. Z uvedeného ustanovenia teda vyplýva, že povinné osoby majú informačnú povinnosť v právnom režime tohto zákona v rozsahu zverených úsekov štátnej správy, samosprávy, alebo zákonom prenesenej verejnej správy, pričom záverečná formulácia v ustanovení § 2 ods. 1 o slobode informácií túto priamu súvislosť potvrdzuje.

Zásadný charakter spornej otázky tkvie v tom, či takýto druh informácie podlieha právnomu režimu zákona o slobode informácií, keďže sa jedná viac menej o ústavne - právnu otázku. Zákon o slobode informácií pojem informácia nedefinuje, preto musí byť ustálený súdnou judikatúrou v kontexte princípov a systému zákona o slobode informácií. Treba však mať na pamäti, že ústavou garantované právo na informácie nie je uspokojované iba zákonom o slobode informácií, ktorý ustanovuje časovo prísny právny režim pre povinné osoby. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci v správnom súdnictve, v predmetnej veci vychádzal z premisi, že právo na informáciu musí byť v rovnováhe s princípom dobrej verejnej správy. Je potrebné zdôrazniť, že verejná správa nemá byť samoúčelná, ale jej cieľom je služba občanom, vrátane poskytovania informácií, s ktorými verejná správa pri výkone svojej pôsobnosti pracuje (disponuje). Cieľom verejnej správy je právna regulácia v oblasti verejnoprávnych vzťahov, ktorých občania sú súčasťou, pretože žijú, pracujú a zdržiavajú sa v oblasti právneho celku (štátu). Taktiež ani právo na informácie nie je samoúčelné, ale má umožniť žiadateľom čo najväčšiu právnu pohodu a komfort orientovať sa a uplatňovať práva v jednotlivých úsekoch verejnej správy (rozsudok NS SR, sp. zn. 3SŽi/5/2013 zo dňa 12.03.2014).

Najvyšší súd Slovenskej republiky je toho názoru, že princíp dobrej verejnej správy vyžaduje, aby orgány verejnej správy riadne a včas plnili zákonom uloženú informačnú povinnosť, teda aj žalovaný na úseku školstva, pričom platí, že ak má informácia pôvod v oblasti verejnej správy, v ktorej povinná osoba vykonáva rozhodovaciu činnosť, implicitne, charakterom informácie je daný aj právny záujem na

jej poskytnutí.

Rovnako ako krajský súd aj odvolací súd si je vedomý toho, že pri posúdení sprístupnenia informácií povinnou osobou nie je možné zákon o slobodnom prístupe k informáciám aplikovať ako izolovaný právny predpis, ale je potrebné zároveň vyhodnotiť, či sprístupnením informácie nedôjde k ohrozeniu iného záujmu štátu. Extenzívnym výkladom zákona o slobode informácií by bolo možné rozšíriť informačnú povinnosť povinných osôb na akýkoľvek údaj, ktorý majú k dispozícii. V tom prípade však dochádza k výraznému narušeniu princípu dobrej verejnej správy.

V danom prípade podľa názoru krajského súdu, s ktorého záverom sa odvolací súd stotožnil, nešlo o informáciu, s ktorou žalovaný pracuje a disponuje. Podľa § 17 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre a/ materské školy, základné školy, stredné školy, základné umelecké školy, jazykové školy a vysoké školy, b/ školské zariadenia, c/ celoživotné vzdelávanie, d/ vedu a techniku, e/ štátnu starostlivosť o mládež a šport, teda správa školstva spadá do kompetencie žalovaného, avšak žiadaná informácia má charakter žiadosti o právne poradenstvo, resp. výklad ustanovenia zákona a netýka sa činnosti žalovaného bez priameho dopadu vo vzťahu k verejnosti.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku správne uviedol, že zo zákona o slobode informácií vyplýva, že musí ísť o povinnú osobu, ktorá má žiadanú informáciu vo svojej pôsobnosti alebo k dispozícii a musí ísť o verejný záujem, aby ich mala, zhromažďovala a poskytovala. Princíp prístupu k informácií znamená možnosť pozrieť sa na údaje, ktoré u povinnej osoby „ležia“, a s ktorými povinná osoba pracuje. Informáciou sa myslí to, čo sa u povinnej osoby v okamžiku opýtania nachádza alebo čo má k dispozícii. Táto povinnosť sa však netýka dopytov na názory, budúce rozhodnutia, vytváranie nových informácií (ktoré by musel povinný subjekt vytvoriť na konkrétnu žiadosť žiadateľa) ako sú rozbor, prognózy, porovnávacie prehľady, právne a iné výklady a podobne.

Aj odvolací súd mal za to, že odmietnutie poskytnúť žalobcovi (žiadateľovi) požadované informácie z dôvodu, že žalovaný nedisponuje danými údajmi v požadovanej štruktúre, zodpovedalo zákonnej úprave.

Keďže požadované informácie žalovaný nemá k dispozícii, musel by tak tieto pre žalobcu (podľa ním stanovených vlastností) žiadané informácie, ktoré sa v ich originálnej podobe a v jeho dokumentácii nenachádzajú, vytvoriť, zhromaždiť a vyhľadávať, pričom takáto povinnosť mu zo zákona o slobode informácií nevyplýva, preto žiadosť žalobcu o sprístupnenie požadovaných informácií nemohla byť zo strany povinnej osoby vybavená kladne a ich neposkytnutie tak podľa odvolacieho súdu nepredstavuje negatívny zásah do práva žalobcu na informácie.

Vo svetle uvedeného odvolací súd ustálil, že žiadosť o poskytnutie informácie v preskúmanej veci je typickou ukážkou požiadaviek, na ktoré sa zákon o informáciách nevzťahuje a ani sa vzťahovať nemôže, pretože spracovanie odpovede by znamenalo technické a personálne problémy; bolo by tiež potrebné predĺženie lehoty na vybavenie žalobcovej žiadosti. Navyše väčšie množstvo podobných žiadostí by mohlo ochromiť chod inštitúcie.

Odvolací súd k všetkému už uvedenému dodáva, že otázky žiadateľa obsiahnuté v žiadosti o poskytnutie informácií podľa zákona o slobode informácií, smerované na žalovaného, jednoznačne vykazujú charakter žiadosti o poskytnutie právnych rád, spracovanie právneho rozboru, resp. právnej pomoci, čo v súhrne charakterizuje právne poradenstvo poskytované advokátom pri výkone advokácie v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii.

Vzhľadom na uvedené východiská dospel odvolací súd k záveru, že informácie týkajúce sa právnej úpravy ukončenia a vzdania sa vysokoškolského vzdelania v korelácii s právnou úpravou zamestnávania a sociálneho zabezpečenia nemožno subsumovať pod povinnosť podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií, preto dospel k záveru o absencii právneho základu na poskytnutie informácie v

režime zákona o slobode informácií.

Odvolací súd po oboznámení sa s pripojeným súdnym a administratívnym spisom musí konštatovať, že v predmetnej veci nebolo možné postupovať inak, ako súhlasiť so závermi prijatými krajským súdom v napadnutom rozhodnutí. Tento sa v rámci zákonných možností stotožnil so závermi správnych orgánov a vyčerpávajúco sa vysporiadal so žalobnými námietkami. Text odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa pôsobí uceleným dojmom, okrem citácie príslušných zákonných ustanovení obsahuje aj poukaz na judikatúru slovenských súdov v obdobných veciach a v rámci právneho názoru krajský súd uviedol výstižné odôvodnenie svojho právneho názoru, ku ktorému v predmetnom prípade dospel.

Odvolací súd vyhodnotil rozhodnutie o rozklade, ako aj prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu ako rozhodnutia, ktoré zodpovedajú požiadavkám zákona, nakoľko povinná osoba podľa zákona o slobode informácií môže odmietnuť poskytnúť informácie, na ktorých poskytnutie nemá žalobca právo, lebo sú z okruhu informačnej povinnosti vylúčené. Zo zákona o slobode informácií nevyplyva žalovanému povinnosť zhromaždiť a vyhľadať pre žalobcu informácie, ktoré sa v ich originálnej podobe v jeho dokumentácii nenachádzajú.

Skutočnosti, ktorými žalobca v odvolacom konaní spochybňuje rozsudok krajského súdu neboli zistené a odvolacie námietky žalobcu neboli spôsobilé spochybniť správnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu, aj odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný dostatočne zistil skutkový stav a vysporiadal sa s relevantnými námietkami žalobcu rovnako ako sa s nimi vypořiadal i krajský súd v napadnutom rozsudku. Námietky žalobcu, ktorými v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie žalovaného aj rozhodnutie krajského súdu, považuje odvolací súd len za jeho teoretické úvahy bez právnej relevancie v odvolacom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. potvrdil, stotožniac sa v zásade aj s dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi vzhľadom na jeho neúspech v konaní ich náhradu nepriznal. Žalovanému zákon priznanie trov konania neumožňuje.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.